

دستور جلسه (جلسه اول)
عنوان: بررسی ضرورت اصلاح ماده ۲۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده
مرجع طرح موضوع: کمیسیون استاندارد، محیط زیست، توسعه پایدار و آب اتاق ایران و اتحادیه صنایع بازیافت ایران
زمان برگزاری جلسه: ۱۴۰۴/۰۵/۲۰
تعداد صفحات دستور جلسه: ۵ صفحه
شرح موضوع: به استناد ماده ۲۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده^۱ (مصوب ۱۴۰۰) «واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده که به تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست، حدود مجاز و استانداردهای زیست محیطی را رعایت نمی کنند، در صورتی که در مهلت زمانی که توسط سازمان مزبور برای آنها تعیین می شود، نسبت به رفع آلاینده‌گی خود اقدام ننمایند، براساس معیارهایی نظیر شدت، مدت، نوع و مکان آلاینده‌گی با نرخهای نیم درصد (۰/۵٪)، یک درصد (۱٪) و یک و نیم درصد (۱/۵٪)، به مآخذ فروش کالا یا خدمات، مشمول عوارض سبز می شوند. این حکم در مورد کلیه واحدهای آلاینده، اعم از واحدهای معاف و غیرمعاف، صادراتی و واحدهای مستقر در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی جاری است. معیارهایی که در تعیین سطح آلاینده‌گی واحدها، مبنای عمل سازمان محیط زیست قرار می گیرد، حداکثر سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان سازمان حفاظت محیط زیست و وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت، کشور و امور اقتصادی و دارایی (سازمان) تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد. میزان فروش واحدهای موضوع این ماده براساس سامانه مؤدیان یا اظهارنامه‌ای که به همین منظور به سازمان ارائه می شود، تعیین می گردد.» نحوه و محل مصرف این عوارض به استناد ماده ۴۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده عبارت است از: «عوارض و جریمه‌های آلاینده‌گی موضوع ماده (۲۷) این قانون پس از واریز به حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان برای هر شهرستان به نسبت جمعیت بین شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و فرمانداری‌های (سهام روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشایری) همان شهرستان توزیع می گردد. در صورتی که آلودگی واحدهای بزرگ تولیدی (پنجاه نفر و بیشتر) به بیش از یک شهرستان در یک استان سرایت کند، عوارض آلاینده‌گی هر شهرستان به نسبت جمعیت، اثرپذیری و فاصله از واحد آلاینده، در کمیته‌ای مرکب از رئیس سازمان برنامه و بودجه استان و فرمانداران شهرستان‌های ذی ربط، مدیرکل محیط زیست و مدیرکل امور مالیاتی استان بین شهرستان‌های متأثر توزیع می شود.» شرح ایرادات: الف) مجازات مکرر: حکم ماده ۲۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده در حالی به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است که به موجب «ماده ۱۲ قانون هوای پاک»، «ماده ۱۵ قانون حفاظت از خاک» و «ماده ۴ قانون حفاظت، احیاء و مدیریت تالاب‌ها» کلیه واحدهایی که آلاینده محیط زیست هستند، پیش تر مکلف به پرداخت جرائمی به شرح ذیل گردیده اند:

^۱ ماده ۲۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده- واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده که به تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست، حدود مجاز و استانداردهای زیست محیطی را رعایت نمی کنند، در صورتی که در مهلت زمانی که توسط سازمان مزبور برای آنها تعیین می شود، نسبت به رفع آلاینده‌گی خود اقدام ننمایند، براساس معیارهایی نظیر شدت، مدت، نوع و مکان آلاینده‌گی با نرخهای نیم درصد (۰/۵٪)، یک درصد (۱٪) و یک و نیم درصد (۱/۵٪)، به مآخذ فروش کالا یا خدمات، مشمول عوارض سبز می شوند. این حکم در مورد کلیه واحدهای آلاینده، اعم از واحدهای معاف و غیرمعاف، صادراتی و واحدهای مستقر در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی جاری است. معیارهایی که در تعیین سطح آلاینده‌گی واحدها، مبنای عمل سازمان محیط زیست قرار می گیرد، حداکثر سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان سازمان حفاظت محیط زیست و وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت، کشور و امور اقتصادی و دارایی (سازمان) تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد. میزان فروش واحدهای موضوع این ماده براساس سامانه مؤدیان یا اظهارنامه‌ای که به همین منظور به سازمان ارائه می شود، تعیین می گردد.

۱. ماده ۱۲ قانون هوای پاک^۲ (مصوب ۱۳۹۶) - سازمان مکلف است که تمامی مراکز و واحدهای صنعتی، تولیدی، عملیات معدنی، خدماتی، عمومی و کارگاهی را که آلودگی آنها بیش از حد مجاز مصوب است، مشخص نموده و مراتب را با تعیین نوع، میزان آلودگی، وسعت منطقه تحت تأثیر و حساسیت منطقه به مالکان یا مسئولان یا مدیران عامل و یا بالاترین مقام تصمیم گیر واحد ابلاغ کند تا در مهلت معینی که توسط سازمان تعیین می شود نسبت به رفع آلودگی یا تغییر تولید یا تغییر فرآیند تولید یا تعطیلی کار و فعالیت خود (بر اساس نوع آلودگی و ماهیت فرآیند کنترلی) اقدام نمایند. در طی مدت تعیین تکلیف این واحدها، طبق مفاد این قانون، به واحدهای مذکور، جریمه ایجاد و انتشار آلودگی تعلق می گیرد.
۲. ماده ۱۵ قانون حفاظت از خاک^۳ (مصوب ۱۳۹۸) - سازمان مکلف است نسبت به شناسایی واحدهای آلاینده اقدام نموده و به آلوده کننده اخطار دهد که ظرف مهلت معینی متناسب با نوع ماده آلاینده نسبت به حذف و رفع منشأ آلودگی، بازسازی خاک و جبران خسارت وارده اقدام کند. در صورتی که اشخاص ذی نفع نسبت به اخطار یا دستور سازمان معترض باشند، می توانند برای یکبار از سازمان درخواست تمدید مهلت مذکور را نمایند. مستنکف علاوه بر توقف فعالیت، رفع آلودگی و جبران خسارت زیست محیطی به جزای نقدی دو تا پنج برابر خسارت وارده و در صورت تکرار علاوه بر موارد یادشده به حداکثر جزای نقدی با حکم مراجع قضایی محکوم می شود.
۳. ماده ۴ قانون حفاظت، احیاء و مدیریت تالابها^۴ (مصوب ۱۳۹۶) - اشخاص حقیقی و حقوقی متخلف از احکام این قانون و مقررات مصوب پس از اقامه دعوا توسط سازمان، علاوه بر توقف فعالیت و جبران خسارات وارده، حسب تشخیص مرجع قضائی به پرداخت جریمه به میزان سه تا پنج برابر خسارات وارده و در صورت تکرار، علاوه بر جبران خسارات به پرداخت جریمه به میزان شش تا هشت برابر خسارات وارده محکوم می شوند.
- اخذ همزمان جریمه با عنوان عوارض از محل ماده ۲۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده و اخذ جرائم موضوع مواد ۱۲، ۱۵ و ۴ قوانین هوای پاک، حفاظت از خاک و حفاظت تالابها، به دلیل «انتشار آلودگی»، مصداق بارز اخذ جرائم مکرر به دلیل یک خطای واحد است که در آن مجرم در مقابل ارتکاب یک جرم از محل ۴ قانون همزمان مجازات می شود.

(ب) جانمایی اشتباه:

عوارض ماده ۲۷ تنها از واحدهای تولیدی آلاینده و در برابر آلایندهی دریافت می گردد. پس ماهیتی سلبی، تنبیهی و کیفری داشته و اصلاً عوارض نیست (چرا که عوارض در مقابل ارائه خدمتی به پرداخت کنندگان آن دریافت می گردد)، بلکه جریمه است و اساساً جایگاه آن در قانون مالیات بر ارزش افزوده نباید باشد. از طرف دیگر، جانمایی دریافت این عوارض به میزان ۰/۵، ۱ و ۱/۵ درصد از فروش یک جانمایی اشتباه است، چرا که:

^۲ ماده ۱۲ قانون هوای پاک - سازمان مکلف است که تمامی مراکز و واحدهای صنعتی، تولیدی، عملیات معدنی، خدماتی، عمومی و کارگاهی را که آلودگی آنها بیش از حد مجاز مصوب است، مشخص نموده و مراتب را با تعیین نوع، میزان آلودگی، وسعت منطقه تحت تأثیر و حساسیت منطقه به مالکان یا مسئولان یا مدیران عامل و یا بالاترین مقام تصمیم گیر واحد ابلاغ کند تا در مهلت معینی که توسط سازمان تعیین می شود نسبت به رفع آلودگی یا تغییر تولید یا تغییر فرآیند تولید یا تعطیلی کار و فعالیت خود (بر اساس نوع آلودگی و ماهیت فرآیند کنترلی) اقدام نمایند. در طی مدت تعیین تکلیف این واحدها، طبق مفاد این قانون، به واحدهای مذکور، جریمه ایجاد و انتشار آلودگی تعلق می گیرد.

^۳ ماده ۱۵ قانون حفاظت از خاک - سازمان مکلف است نسبت به شناسایی واحدهای آلاینده خاک اقدام نموده و به آلوده کننده اخطار دهد که ظرف مهلت معینی متناسب با نوع ماده آلاینده نسبت به حذف و رفع منشأ آلودگی، بازسازی خاک و جبران خسارت وارده اقدام کند. در صورتی که اشخاص ذی نفع نسبت به اخطار یا دستور سازمان معترض باشند، می توانند برای یکبار از سازمان درخواست تمدید مهلت مذکور را نمایند. مستنکف علاوه بر توقف فعالیت، رفع آلودگی و جبران خسارت زیست محیطی به جزای نقدی دو تا پنج برابر خسارت وارده و در صورت تکرار علاوه بر موارد یاد شده به حداکثر جزای نقدی با حکم مراجع قضائی محکوم می شود. تبصره در صورتی که آلودگی ایجاد شده، محیط زیست و یا سلامت را با وضعیت اضطراری مواجه کند، سازمان بدون اخطار قبلی رأساً نسبت به توقف موقت تمام یا قسمتی از فعالیت واحد آلاینده که موجب آلودگی می شود اقدام خواهد کرد و آلوده کننده به حکم مرجع قضائی علاوه بر حذف و رفع منشأ آلودگی، اعاده به وضعیت سابق و جبران خسارت، به حداکثر جزای نقدی محکوم می شود.

^۴ ماده ۴ - اشخاص حقیقی و حقوقی متخلف از احکام این قانون و مقررات مصوب پس از اقامه دعوا توسط سازمان، علاوه بر توقف فعالیت و جبران خسارات وارده، حسب تشخیص مرجع قضائی به پرداخت جریمه به میزان سه تا پنج برابر خسارات وارده و در صورت تکرار، علاوه بر جبران خسارات به پرداخت جریمه به میزان شش تا هشت برابر خسارات وارده محکوم می شوند.

۱. درآمد یک بنگاه از فروش، برابر است با هزینه منابع ورودی و هزینه‌های فرآیندی به علاوه حاشیه سود. بر همین اساس، یک بنگاه اقتصادی در تأمین منابع ورودی خود ایجاد آلودگی نمی‌کند، بلکه روی فرآیند خود تولید آلودگی دارد. بنابراین، جانمایی منصفانه دریافت این عوارض باید روی سود واحدها باشد (مالیات مستقیم) و نه روی فروش واحدها (مالیات بر ارزش افزوده).
 ۲. محل دریافت عوارض ماده ۲۷ با محل هزینه‌ی این منابع هیچ ارتباط معنادار، منطقی و مشخصی ندارد و این عوارض منجر به ارائه خدمتی مرتبط با کاهش زمینه‌های آلودگی یا جبران خسارات ناشی از آلودگی در محل تولید (Source) یا در جوامع در معرض آلودگی (Receptor) نمی‌گردد، بلکه عواید این ماده از قانون، بر اساس ماده ۴۰ همان قانون مستقیماً به شهرداری‌ها و دهیاری‌های هر استان پرداخت می‌شود. چرا که:
 - ۲،۱. شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مسئولیت یا امکانی برای پایش و پیشگیری از آلودگی واحدهای صنعتی و معدنی ندارند.
 - ۲،۲. شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مسئولیت یا امکانی نسبت به ارائه تسهیلات یا خدمات مرتبط با کاهش آلودگی، ارتقاء بهره‌وری فرآیندها و یا اجرای عملیات جبران خسارات مرتبط با آلوده‌های گاز، آب، خاک و صوت توسط واحدهای صنعتی و معدنی ندارند.
 - ۲،۳. شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مسئولیت و خدماتی در قبال واحدهای مستقر در شهرک‌های صنعتی که عوارض ماده ۲۷ را به ایشان پرداخت می‌کنند، عهده‌دار نیستند.
 - ۲،۴. جبران خسارات و ارائه خدمات درمانی مرتبط با شهروندان در معرض آلودگی نیز در حیطه‌ی کاری وزارت بهداشت است و ارتباطی با شهرداری‌ها ندارد.بنابراین، در ماده ۲۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده، با موضوع محیط‌زیست عوارضی از واحدهای آلوده دریافت شده و به شهرداری‌ها پرداخت می‌گردد، اما در پی آن هیچ‌گونه خدمتی مرتبط با موضوع این عوارض، نه به پرداخت‌کننده در جهت پیشگیری و نه به زیان‌دیده در جهت درمان ارائه نمی‌گردد. به زبان ساده، عوارض ماده ۲۷ به نام رفع آلودگی دریافت شده و به کام شهرداری‌ها هزینه می‌شود. ذکر این نکته نیز ضروری است که در ماده ۴۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده نیز هیچ‌گونه محل هزینه یا هدفی مرتبط با علت دریافت این عوارض بیان نشده که این امر پایش اثربخشی دریافت و هزینه این عوارض در رفع آلودگی یا جبران خسارات ناشی از آنرا غیرممکن می‌سازد. از طرفی گرچه که بر اساس مواد ۷ و ۸ آیین‌نامه اجرایی این قانون وزارت کشور مکلف به انتشار عمومی گزارش هزینه‌کرد این منابع گردیده و محل‌هایی نیز برای هزینه‌کرد ۵۰ درصد از منابع توسط شهرداری‌ها پیش‌بینی گردیده‌است، اما با گذشت ۴ سال از تصویب قانون و آیین‌نامه، گزارش شفاف و متقنی در این خصوص، با تأکید بر میزان اثرگذاری دریافت و هزینه‌کرد منابع بر رفع آلودگی در کشور در دسترس نیست.
- ج) اثر تئوری و تشدید تخریب محیط‌زیست:**
- وضع عوارض، مالیات یا جرائمی از جنس ماده ۲۷، در آن دسته از نظام‌های اقتصادی اثر سلبی و بازدارنده دارد که در آن رقابت حاکم باشد. در چنین اقتصادهایی به دلیل ابعاد بازار و رقابت میان تولیدکنندگان، اگر یک تولیدکننده متحمل جریمه گردد، امکان افزایش قیمت محصول را ندارد، چرا که از بازار خارج می‌شود. بنابراین باید محصول خود را با قیمت قبلی اما با هزینه‌ی بیشتر فروخته و از حاشیه سودش بکاهد (گفتنی است در اقتصادهای آزاد سقوط ارزش سهام شرکت‌ها در پی بی‌آبرویی ناشی از تخریب محیط‌زیست یا Naming and Shaming از پرداخت هر گونه جریمه دولتی تأثیری مخرب‌تری بر تراز مالی بنگاه دارد که مصادیق آنرا می‌توان بر تبعات رسوایی دیزل‌گیت بر شرکت فولکس از ۱۰ سال پیش تاکنون دید. این امر حاصل خاصیت خودتنظیم‌گری بازار به دور از مداخلات دولتی است).
- اما در اقتصادهایی به مانند کلیت نظام اقتصادی ایران که در آن رقابت حاکم نیست، ابعاد بازار محدود است و در بالادست عرضه در اختیار معدودی از تولیدکنندگان عموماً خصولتی است؛ وضع عوارض و جرائم، صرفاً و تنها موجب بالا رفتن قیمت تمام‌شده نهاده‌ها برای تولیدکنندگان میانی و نهایتاً برای مصرف‌کنندگان گردیده و به تحمیل اثر تئوری به جامعه منجر خواهد شد. (نمودهای عینی این امر را می‌توان در وضع عوارض و مالیات بر صنعت خودرو

در ایران مثل خرید گواهی اسقاط توسط تولیدکننده‌ی خودرو و بالا رفتن قیمت خودرو در پی آن به وضوح مشاهده کرد. همچنین صنایع آلاینده کشور نیز عموماً در صنایع بالادستی زنجیره‌ی ارزش مستقرند.)

بنابراین در شرایط اقتصادی ایران، پیامدهای مخرب اقتصادی و اجتماعی وضع عوارض با عنوان عوارض سبز در محیط کسب و کار ایران، از دو حالت خارج نخواهد بود:

۱. افزایش زنجیره‌ای قیمت تمام‌شده کالاها متناسب با پرداخت عوارض و تحمیل اثر تورمی هنگفت به جامعه و کاهش قدرت خرید شهروندان
 ۲. کاهش سود کسب و کارها، تعدیل نیرو یا تعطیلی بنگاه‌های اقتصادی و دامن زدن به بحران‌های اقتصادی و اجتماعی کشور
- بر این اساس، کاهش قدرت خرید، تشدید تورم، افزایش بیکاری و سطح پایین رفاه اجتماعی به دنبال خود به افزایش فقر در جامعه منجر می‌شود. زمانی هم که فقر در جامعه فراگیر شود، بهره‌کشی از منابع محیط‌زیستی به ابتدایی‌ترین و ناپایدارترین شکل و به هر قیمتی برای ادامه بقا توجیه‌پذیر به نظر می‌رسد و در پی تخریب منابع محیط‌زیست و فقیرتر شدن جامعه، گزینه‌ها و دامنه انتخاب مردم محدودتر می‌شود. این فرایند، دور و تسلسل باطلی ایجاد می‌کند که فقر بیشتر این جوامع باعث تخریب بیشتر محیط‌زیست و محیط‌زیست تخریب شده باز هم به فقر بیشتر منتهی می‌شود.
- بنابراین به دلیل مناسبات اقتصادی غیررقابتی به طور عام، و خلأ مکانیزم‌های ایجابی و هدایت‌گری به بهبود عملکرد یا جبران خسارت در اخذ این عوارض به طور خاص، عوارض ماده ۲۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده نه تنها باعث کاهش آلاینده‌گی نمی‌گردد، بلکه با فروپاشی کسب و کارها، تعطیلی بنگاه‌ها، تعدیل نیروها، دامن زدن به فقر و بیکاری گسترده از یک سو و تشدید آثار تورمی، کاهش قدرت خرید و رشد نارضایتی در جامعه از سوی دیگر، دقیقاً به ضد اهداف خود در حفظ و صیانت از محیط‌زیست کشور بدل شده و عمل خواهد کرد.

د) زمینه‌های مستعد بروز فساد:

شرایط حاکم بر دریافت و هزینه‌کرد منابع در مواد ۲۷ و ۴۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده از سه جهت زمینه‌های بسیار مستعدی برای بروز فساد در کشور فراهم می‌آورد:

۱. بودجه‌بندی بر مبنای اخذ جرائم، به شکلی که دقیقاً در مواد ۲۷ و ۴۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده^۵ رخ داده‌است، صرفاً و تنها سبب ایجاد یک موقعیت قوی و چسبنده تعارض منافع از نوع «تعارض درآمد با وظیفه» و به شکل «آلاینده‌گی بیشتر = مالیات‌ستانی بیشتر» می‌گردد که با گذشت زمان و بزرگ شدن دستگاه اجرایی بر پایه‌ی هزینه‌کرد منابع حاصل از جرائم، تمایل دستگاه از کمک به رفع آلاینده‌گی محیط‌زیست به ادامه آلاینده‌گی برای مالیات‌ستانی بیشتر و بقای دستگاه اجرایی تبدیل می‌شود.
۲. در نظام‌های اقتصادی مانند نظام اقتصادی کشور ایران که سهم شرکت‌های دولتی و شبه‌دولتی از اقتصاد سهم بزرگی است، جرائم یکی از ابزارهای مهم و توجیه‌پذیر خارج کردن منابع مالی از شرکت‌ها است که نیازی به مصوبه هیئت‌مدیره یا مجمع شرکت ندارد. به عبارتی شرکت دولتی-شبه‌دولتی می‌تواند به صورت ارادی تبدیل به بنگاه‌ی آلاینده شود، بر اساس ماده ۲۷ جریمه شود و منابع مالی را از شرکت خارج کرده و به شهرداری پرداخت کند. از طرف دیگر مدیران شرکت می‌توانند در قالب شرکت یا موسسه دیگری (مثلاً مشاور، پیمانکار، NGO و...) با شهرداری قرارداد بسته و بخشی از منابع یادشده را در قالب قرارداد میان خود تقسیم کنند. مکانیزم پراکنده توزیع منابع ماده ۲۷ چنانکه در ماده ۴۰ همان قانون آمده، موقعیت بسیار مساعد و ویژه‌ای برای چنین مفسده‌ای فراهم می‌آورد.

^۵ ماده ۴۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده عوارض و جریمه‌های آلاینده‌گی موضوع ماده (۲۷) این قانون پس از واریز به حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان برای هر شهرستان به نسبت جمعیت بین شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و فرمانداری‌های (سهم روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشایری) همان شهرستان توزیع می‌گردد. در صورتی که آلودگی واحدهای بزرگ تولیدی (پنجاه نفر و بیشتر) به بیش از یک شهرستان در یک استان سرایت کند، عوارض آلاینده‌گی هر شهرستان به نسبت جمعیت، اثرپذیری و فاصله از واحد آلاینده، در کمیته‌ای مرکب از رئیس سازمان برنامه و بودجه استان و فرمانداران شهرستان‌های ذی‌ربط، مدیرکل محیط زیست و مدیرکل امور مالیاتی استان بین شهرستان‌های متأثر توزیع می‌شود.

۳. عبارت «تشخیص سازمان» در صدر ماده ۲۷، خودبه‌خود موقعیت «امضای طلایی» را ایجاد کرده و این اختیار را به مدیران ادارات کل استانی سازمان حفاظت محیط‌زیست می‌دهد که با سوءاستفاده از اهرم تشخیص، با شرکت‌های آلاینده وارد مذاکره شده و حتی به نیت خیر (مثلا خرید تجهیزات برای پایگاه‌های محیط‌بانی یا تأمین تجهیزات پایش برای اداره کل استان توسط شرکت‌ها) بر سر رقیمی کمتر از عوارض آلاینده‌گی به توافق برسند.

ملاحظه: موضوع اصلاح همزمان ماده ۲۷ قانون (در قالب تنظیم لایحه در دولت به پیشنهاد سازمان حفاظت محیط‌زیست) و آیین‌نامه اجرایی آن (در قالب ارائه درخواست از سوی وزارت نفت به دولت) در نشست ۱۴۰۳/۷/۱۰ کمیته تخصصی کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط‌زیست دفتر هیئت‌دولت به تصویب رسید. اما متأسفانه تاکنون در این خصوص اقدامی توسط دستگاه‌های اجرایی صورت نپذیرفته‌است و به نظر می‌رسد نیاز است که اتاق رأساً بررسی موضوع را آغاز نماید.

شرح راهکارهای پیشنهادی:

با توجه به ادله فوق و تأکید بر اخذ مالیات مکرر با موضوع واحد و همچنین تأثیرات مخرب ماده ۲۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده توأمان بر محیط‌زیست و اقتصاد کشور در تضاد با موضوع و ماهیت آن، راهکارهای زیر به ترتیب اولویت پیشنهاد می‌گردد:

۱. با در نظر گرفتن اولویت مصالح ملی بر مصلحت هر سازمان یا نهاد، حذف ماده ۲۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر برای پیشگیری از خسارات هنگفت آن به اقتصاد و محیط‌زیست کشور خواهد بود. از طرف دیگر نیز، حذف این ماده از قانون، نسبت به حذف مواد ۱۲ قانون هوای پاک، ۱۵ قانون حفاظت از خاک و ۴ قانون حفاظت، احیاء و مدیریت تالاب‌ها، با توجه به ارتباط بیشتر مواد سه‌گانه یادشده بر مقوله جبران خسارت و رفع آلاینده‌گی، از وجاهت علمی و عقلایی بالاتری برخوردار است.
 ۲. در صورت مخالفت نهاد حاکمیت به حذف ماده ۲۷ یا مواد سه‌گانه در قانون‌های یادشده به دلیل کاهش منابع مالی، می‌توان بر راهکارهای اصلاحی زیر متمرکز شد، هر چند که آثار مخرب تدریجی این ماده از قانون به دلیل شرایط اقتصاد کشور باقی خواهد ماند:
 - ۲،۱. اصلاح محل انباشت منابع از حساب شهرداری‌ها به حساب صندوقی بی‌طرف و فاقد تعارض منافع (مانند صندوق توسعه ملی که برخلاف صندوق ملی محیط‌زیست فاقد تعارض منافع است و یا برخلاف حساب خزانه یا حساب شهرداری‌ها منابع آن صرف هزینه‌های جاری دولت و نهادهای حاکمیتی نمی‌گردد)
 - ۲،۲. اصلاح ماده ۲۷ با تغییر ماهیت عوارض از فروش به سود
 - ۲،۳. تعریف مشخص و دقیق عبارت آلاینده‌گی با توجه به ماهیت استمرار آن و حذف زمینه‌های بروز فساد مانند عبارت تشخیص سازمان
 - ۲،۴. تعیین کارگروهی با حضور نمایندگان بخش خصوصی جهت تصمیم‌گیری در خصوص محل هزینه‌کرد این منابع و انتشار عمومی گزارش‌های شفاف و دوره‌ای به جامعه
- با عنایت به مطالب بالا و اهمیت موضوع، بررسی آن در دستور کار دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار قرار گرفته است.

